

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 85. szám
1990. április 11., szerda

POLITIKAI NAPILAP

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 4,30 forint

Szeged is lehet kis Chicago?

Ki nevezze ki a rendőrfőnököt? Tamáskodó kisgazdák – Hulladékot a Holdra?

Mongóliában csak lassan mozdul a föld – állapítottuk meg, végigolvasva a rendkívüli pártkongresszusról érkező híreket. A népi forradalmi párt – történetében először – rendkívüli ülést tart: egyelőre az egypártrendszer keretei között. Ugyanakkor a távoli országban egymás után alakulnak az új politikai pártok. „Kacsának” bizonyult a délben még „biztos hír”: Litvániában kihirdették a rendkívüli állapotot. Továbbra is ontják a telexek a magyar választásról szóló külföldi visszhangokat. A Frankfurter Allgemeine Zeitung vezércikkírója szerint, laboratóriumban sem lehetett volna jobban előállítani a „magyarokhoz illő” parlamentet. Ugyanakkor megjegyzi, hogy várhatóan az MDF által vezetett koalíció hamarosan észrevezi: Magyarország magára van utalva. Egyelőre azonban más hírek érkeznek: tegnap az amerikai szenátus bank- és pénzügyi bizottsága tárgyalta Budapesten csúcstechnológiák átadásáról. A szomszédos Békés megyében a megválasztott képviselők „szabadságharera” buzdítják a Népülés munkatársait. Ameddig a lap nem lesz független – bojkottálják az újságot: semmilyen kérdésről nem nyilatkoznak. Szegeden viszont arról nyilatkozott a megbízott megyei főkapitány, hogy a bűnözésben hamarosan utolérjük a fejlett nyugati országokat: Szeged is lehet kis Chicago. Szomorú távlat...

Rafai Gábor

A kisgazdák még tamáskodnak

Jobb volna inkább ellenzékben?

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt az előzetes várakozásoktól mintegy 5 százalékkal maradt el a választások második fordulójában. Ennek ellenére mind a hazai, mind a külföldi hírközlés már szinte kész tényként említi, hogy az FKGP egyértelműen részt vesz a Magyar Demokrata Fórum által alakítandó kormányban. Többek közt erről megkérdeztük Siklósi András (volt) képviselőjelöltet, a párt szegedi szervezőtitkárát.

— Miben látja a kisgazdák gyengébb szereplésének okait?

— Fontos szerepet játszott ebben az országos vezetés egységének hiánya, állandó torzalkodásai; a nemzeti kisgazdapárt kiválasztása; s nem használt a párton belüli problémák — például a Torgyán-ügy — nyilvánosság előtti tárgyalása. Állandó védekezésre kényszerültünk más politikai erők támadásai ellen; s a nemzeti médiákban nem kaptuk meg azt a szereplési lehetőséget, amely tényleges politikai súlyunkkal arányos lett volna.

— Szinte mindenki biztosra veszi, hogy az FKGP koalícióra lép az MDF-fel. Ez utóbbi egyes vezetői részéről bizonyos, legjobban az „udvarlás” szóval jellemezhető gesztusok is tetten láthatók a kisgazdák iránt.

— A kisgazdapárt helyi szervezeteinek álláspontja szerint számunkra előnyösebb volna az ellenzéki pozíció. Ilyen kétes kimenetelű koalícióba lépni nem volna szerencsés; egy valószínűleg bukásra ítélt kormányban részt venni nem célszerű. Pártunk nem érte el azt a választási eredményt, amellyel megfelelő súlyal vehetne részt a kormányban; így mindössze másodlagos jelentőségű tárcákat kaphatnánk, ugyanakkor a kormányzati felelősségben ugyanúgy osztoznánk, mind a kulcspozíciókat betöltő MDF.

szétnerni a pártot. (Ilyet még Orkutayék sem csináltak annak idején.) Országos és megyei szervezeteink úgy döntöttek, hogy e szakadár vezetőket nem kívánjuk pártunkba visszavenni, ugyanez azonban nem vonatkozik az „egyszerű” nemzeti kisgazdapárt-tagokra, akiket szívesen látunk ismét sorainkban. Közülük sokan visszaléptek már, s további alapszervezetek és csoportok is bejelentették visszalépési szándékukat.

Sandi Isván

*

A Nemzeti Kisgazda- és Polgári Párt országos ügyvivői testülete körlevelet juttatott el a párt valamennyi szervezetéhez, s szerkesztőségünkbe is. Ebben nem nevezik kudarnak az NKGP választási eredményét, hiszen a 80 bejegyzett párt között orszá-

gos szinten a tizennegyedik helyen végeztek. Tizenhárom jelöltet indítottak, s három megyében területi listát tudtak állítani. A testület megállapította, hogy az FKGP-ből való kiválasztás alapvető okai változatlanul fennállnak, sőt a FKGP vezetésében súlyosbodtak a politikai hibák. Dúl a személyeskedő hatalmi harc, egyes vezetők alkalmatlanok pozícióikra, s még ma sincs áttekinthető programja a független kisgazdapártnak. Az NKGP vezetői és tagjai hisznek abban, hogy e hibákat az április 28-ai nagyválasztmányon felismerik, s levonják a szükséges következtetéseket. Hangsúlyozzák, hogy az NKGP vezetőit és tagjait kompromittáló FKGP-vezetőséggel a jövőben sem képzelhető el együttműködés. Az NKGP május hónapban országos nagyválasztmányi ülést tart.

„A képviselőség: szolgálat”

— Az MDF tarolt Szegeden. Az első és második után a harmadik választói körületben is a „jórumos” jelöltet választották meg parlamenti képviselőnek, Dr. Bratinka József mivel magyarázza választási sikerét?

— Az MDF általános megyebeli sikerével. Ehhez hozzájárult, hogy közel 30 választási gyűlést tartottam, ahol az MDF programjának ismertetése mellett személyesen is bemutatkoztam. Választási sikerem harmadik tényezője, hogy lelkes és odaadó csapat állt mögöttem, azaz gondos ösztönzés eredménye volt minden közszereplésem.

— Gondolom, az sem elhanyagolható tényező, hogy Király Zoltán és Raffay Ernő győzelméből szinte automatikusan következett az ön sikere, amihez talán az is hozzájárult, hogy Raffay korábbi választókerületének egy része most odatartozik, ahol ön indult jelöltként...

— A választókerületet átszabták. A Raffay által nyáron meghódított területből Tápé, Petőfitelep, Algyő, Baktó most oda tartozott, ahol én voltam az egyik jelölt. Mi megállapodtunk abban, hogy a választásokon mindenki ott indul, ahol lakik. Király és Raffay mellett harmadikként szerepelt sok szempontból megkönnyítette a dolgom, mert a korábbi szereplésükből következő bizalom az egész szervezetre kisugárzott. Ugyanakkor nehéz volt megfelelni az ebből fakadó elvárásoknak.

— Önt korábban, mint nyelvést, s nem mint közéleti embert ismerhettük meg a JATE-n. Miért aktivizálódott, miért vállalta a politikai szerepkört?

— A körülmények készítettek erre. A közélet iránt mindig érdeklődtem, de egészen 1988-ig, úgy éreztem, nincs miért szerepelni. Időnként — például a KISZ-ben — részt vettem a közélet-

ben. A pártba viszont nem léptem be, márpedig úgy tűnt, enélkül nincs közéletiség. A Magyarországon végbe ment változások úgy mond felszólítottak arra, hogy ha kell, egy időre a katedrát is fel kell adni, s odaállni, ahol az ember a legtöbbet használ.

— Franciaországban tartózkodott négy évig. Az ott tapasztaltak hozzájárultak-e „politikussá” válásához?

— Egy észak-franciaországi egyetemen dolgoztam magyar lektorként. Akkor, 1982–86. között kicsit kivülről nézhettem hazámat. Egy idegen közegben újragondolhattam, mit jelent az, hogy nemzet, mi az, ami olyan szorosan odaköti az embert egy néphez, egy országhoz. Az ottani, hagyományosan a liberalizmus értékeire alapozó politikai életből leszűrt tapasztalatok megértelték bennem azokat a gondolatokat, melyeket korábban „magányos ellenzékiként” vallottam, meggyőztek Európához való tartozásunkról.

— Miért éppen az MDF-et választotta?

— Családom felvidéki származásából, gyermekkori élményeimből következett a választás. Demokratának sokféleképpen lehet lenni, magyarnak is. Én demokrata és magyar ebben a szervezetben lehetek.

— Parlamenti működésével mit szeretne elérni, mikor lesz elégedett?

— Ha jól tudom képviselni választóim érdekeit, márpedig hatalmas várokozásnak kell megfelelnem. A képviselőnek sokféle kérdéshez kell értenie, néhányan el kell mélyülnie. Magam számára ilyennek tartom az oktatásügyet, Magyarország és Európa kapcsolatának kérdését. A képviselőséget szolgálatnak tekintem, szeretném, ha az

(Folytatás a 2. oldalon.)

PODMANICZKY | Vándorrózsa
SZILÁRD

A kertben, hová üveglapok szórtak,
vonalaimat a találkozás emlékeiből
merítve, megérintett egy magányos illat.
Igy tartozunk a világhoz, mondtam
egy év múlva, valami szomorú este
a kisfiúnak, ki tornacipőjét fűzte
a járdaszívet olajos peremén. Egy
újabb év elteltével sántítani kezdtem,
mezitláb szorongattam élő kezemben
valaki életét, kiről még nem tudhattam,
nem is létezik, csak a
lebukó napban visszhangzik képmása.
Örültem a szelidségnek, mellyel
a fák lombjához, az évszakokhoz
mérhettem magam, mégis úgy látszott,
sosem fogok hozzájuk tartozni. Azóta
talan ezer év is eltelt, s az illatok
és színek közelségében oly távolivá
nőtt a néma mesélő hangja, ahogyan
lehetetlenné válik a világ, ha
egy este, homlokunktól fehérlő este,
beszélni akarunk a szeretetről annak,
akit szeretünk.

(Költészet napi összeállításunk az 5. oldalon.)

Közművesített, kedvező árú telkekkel

Község a város szélén

Önerőre támaszkodóknak ajánlva

Nincs nagyobb távolságra, mint Tarján széle Hattastelep szélétől. Így hát mondhatnánk „külvárosnak” is; olyannak, aminek belterületén van építési terület. Háromszáz négyzetméteres porták, amik a ház mellett megfér a gazdasági udvar, a konyhakert — azaz, az önelátást segítő helyszínek. Nem kell talán különösebben bizonygatni, hogy ez — s ezért a fentieket kínáló Sándorfalva — miért vonzó a városból ki-, a tanyákról pedig betelepülési szándékozók számára.

Az utóbbi három évben a faluban 197 építési engedélyt kaptak. A község lakossága növekszik (1970 és 1989 között több mint ezer emberrel, mára 6 ezer 988 fő; s a korábbi 12 százalékos közül már csak 4 százalékuk él tanyán). Az itt építeni, letelepedni szándékozók nemcsak a városihoz képest kedvező telekárak vonzzák. A „falu közepén”, a víztorony környé-

kén, a Temesvári utcában, ahol telkeket értékesítenek, egy közművesített, háromszáz négyzetméteres porta ára 180-220 ezer forint közötti. S ennek megvásárlásához, illetve a reál való házépítéshez állami, tanácsai támogatást, szociálpolitikai kedvezményt is lehet igényelni. Csoda, ha nagy a telekterület és egyre több a kölcsönre az igény? Evente mintegy ötven kérelmet bírál el a helyi tanács, s a feltételeknek megfelelően kiválasztja a városból ki-, a tanyákról pedig betelepülési szándékozók számára. Az utóbbi három évben a faluban 197 építési engedélyt kaptak. A község lakossága növekszik (1970 és 1989 között több mint ezer emberrel, mára 6 ezer 988 fő; s a korábbi 12 százalékos közül már csak 4 százalékuk él tanyán). Az itt építeni, letelepedni szándékozók nemcsak a városihoz képest kedvező telekárak vonzzák. A „falu közepén”, a víztorony környé-

(Folytatás a 2. oldalon.)